

TOVERITAR

The State Historical Society

This issue of the Toveritar contains no articles such as require an affirmed translation according to Act of Oct. 15th, 1917.

No. 43 PAINOS 10,272 Tiistaina, Lokakuun 25 p.—Tuesday, October 25th 1921—Yhdestoista Vuosik.

Kapitalistisen Järjestelmän Tunnusmerkkejä

Tavaratalous.

Jos tarkastellaan kuinka hoidetaan taloutta pääoman hallitessa, niin me näemme ennen kaikkea tällöin tuotettavan tavaraita. No, mitäs merkittävää siinä? — kysäsee joku. Tässä on merkittävää se, mikä tuotetaan markkinoita varten.

Tuote ei ole tavaraa silloin kun se tuotetaan tuottajaa itseään, omaa käyttöä varten. Jos talonpoika kylvää ruista, korjaa sadon ja sitten min pui, jauhaa jyvät ja paistaa leipää itseiten, ei tämä leipä ole tavaraa: se on yksinkertaisesti leipää. Tavaraa se on vasta silloin kun sitä ruvetaan myymään ja ostamaan, silloin siis kun sitä ruvetaan tuottamaan ostajaa, markkinoita varten: se on silloin sen, joka sen ostaa.

Kapitalistisen järjestelmän vallitessa kaikki tuotteet tuotetaan markkinoita varten, kaikki ne muodostuvat tavaroiksi. Kukin tehdas taikka työhuone tuottaa tavallisesti jotakin yhtä tuotetta ja jokainen käsittää heti, ettei tällöin tuotetta valmisteta itseä varten. Kun hautausseurustuksen omistajalla oli työhuone, jossa valmistettiin ruumisarkkuja, oli selvää, ettei hän valmistanut näitä arkkuja itseään ja perhettään varten, vaan markkinoita varten. Kun tehtailija tuotti ristiinöljyä, niin oli taaskin selvää, että vaikka hän olisi säännöllisesti joka päivä potenu ruuansulatuselinten häiriöitä, niin ei hän olisi voinut kuluttaa kuin mitättömän vähäisen osan siitä ristiinöljymäärästä, mitä hänen tehtaansa laski liikkeelle. Ja aivan samoin on asianlaita kapitalismin vallitessa tuotantoalolla, tarkastetaanpa mitä tahansa.

Nappitehtaassa valmistetaan nappeja, mutta näitä miljoonia nappeja ei valmisteta tehtailijan liiviin ommeltavaksi, vaan myytäväksi. Kaikki mitä kapitalistisessa yhteiskunnassa tuotetaan, tuotetaan markkinoita varten; sinne lähetetään hansikkaat, keitetty makkara, kirjat, voiteet, koneet, villaa, vilja, jalkineet, pyssyt, — sanalla sanoen kaikki mitä tuotetaan.

Tavaratalous edellyttää ehdottomasti yksityisomistusta. Käsiyölläinen ja kotiteollisuuden harjoittaja, joka tuottaa tavaraita, omistaa työpaikansa ja työkalunsa; tehtailija — tehtaansa kaikkine rakennuksineen, koneineen ja muine tarpeineen. Mutta silloin kun vallitsee yksityisomistus ja tavaratuotanto, silloin on taistelu ostajasta, taikka kilpailu myyjien kesken. Jopa silloinkin kun ei ollut olemassa tehtailijoita, suuri kapitalisteja, vaan olivat ainoastaan työtätekevät käsiyölläiset, niin nämä käsiyölläiset kävivät keskenään taistelua ostajasta. Ja se, joka oli vauraampi, voimakkaampi, jolla olivat paremmat työkalut ja joka oli taitavampi, mutta varsinkin jolla oli säästynyt rahoja, se pääsi yläpuolelle, sai kierrettyä ostajan itselleen, ajoi haaksirikkeen multa käsiyölläisiä, yartuen ja vaurastuen itse. Siis raatavassa pikkumistuksessa ja sille perustavassa tavarataloudessa piili suuromistuksen siemen ja monien häviö.

Kapitalistisen järjestelmän ensimmäisenä tunnusmerkkinä esiintyy tavaratalous, toisin sanoen markkinoita varten tuotava talous.

Kapitalistiluokan suorittama tuotantovälineitten monopolisointi.

Yksi tavaratalouden tunnusmerkki on riittämätön kapitalismin kuvaamiseksi. Saattaa olla sellaista tavarataloutta, jolloin ei ole mitään kapitalisteja; sellaista on esimerkiksi työtätekevään käsiyölläisten talous. He tuottavat markkinoita varten, myyvät tuotteensa; nämä heidän tuotteensa niin ollen esiintyvät tavaran ja koko tuotanto — tavaratuotanto. Ja siitä huolimatta ei tämä ole vielä kapitalistista tuotantoa, vaan kaiken kaikkii-

aan yksinkertaista tavaratuotantoa. Jotta yksinkertainen tavaratuotanto siirtyisi kapitalistiseksi tuotannoksi, tarvitaan vielä tuotannon välineitten (työaseitten, koneitten, rakennusten, maan j. n. e.) muuttamista harvalukuisen kapitalistiluokan omaisuudeksi yhdeltä puolen, itsenäisten käsiyölläisten ja talonpoikain suuren määrän puolelta joutumista sekä työläisiksi muuttamista toiselta puolen.

Me olemme jo nähneet myöskin yksinkertaisen tavaratuotannon salaavan itsessään erittäin häviämisen ja toisten rikastumisen idun. Se on myöskin ilmennyt käytännössä. Kaikissa maissa työtätekevät käsiyölläiset ja pikkuisännät suurimmalta

osaltaan joutuvat häviölle. Ken oli köyhempi, moi loppujen lopuksi "kapistuksensa", muuttui isännästä sellaiseksi ihmiseksi, jolla ei ollut kerrassaan mitään muuta kuin yksi pari kääpiä. Mutta ne, jotka olivat rikkaita, tulivat vieläkin rikkaammiksi; he rakensivat työhuoneensa uudelleen, laajensivat, asettivat parempia työkoneita ja sitten myivät höyrykoneita, rupesivat palkkaamaan runsaasti työläisiä, muuttuen tehtailijoiksi.

Vähin erin näitten rikkaitten käsiin kertyi kaikki, mitä tuotannossa tarvitaan: tehdusrakennukset, koneet, raaka-aineet, tavaravarastot ja kaupat, talot, tehtaat, kalvokset, rautatiet, höyrylaivat, maat, — sanalla sanoen kaikki, jota ihmiset ei voida harjoittaa tuotantoa. Kaikki nämä tuotantovälineet ovat tulleet kapitalistiluokan yksinomaiseksi omaisuudeksi (taikka kuten sanotaan kapitalismin "monopooliksi"). Rikkaitten koplakunta omistaa kaiken; suunnaton köyhien joukko omistaa vain työtä suorittavat kädet. Tämä kapitalistiluokan monopoli tuotantovälineisiin nähden on kapitalistisen järjestelmän toinen tunnusmerkki.

Palkkatyö.

Täydelleen omaisuudetta jäänyt monilukuisen ihmisloukka muodostui pääoman palkkatyöläiseksi. Tosiaankin, mitä muuta valintaa oli puille paljaille jääneelle talonpojalle taikka käsiyölläisellä edessään? Joko palkkautua kapitalistien rengiksi, taikka siirtyä kaupunkiin ja siellä palkkautua tehtäseen. Muuta mahdollisuutta ei ollut. Siten syntyi palkkatyö, kapitalistisen järjestelmän kolmas tunnusmerkki.

Mitä palkkatyö sitten on? Kun ennen vanhaan oli maaorjia taikka henkiorjia, silloin jokaisen orjan saattoi myydä tai ostaa. Ihmiset, nahkoinen ja karvoineen, jaloinen ja käsineen, olivat herrojen yksityisomaisuutta. Herra ruoskitutti orjansa talissaan kuoliakseen, aivan samoin kuin sanokaamme rikoi juovuspäissään tuolin taikka pöydän. Maaorja ja henkiorja olivat pelkkä esine. Entisaajan roomalaisilla jaettiin tuotantoa varten tarvittava herrojen omaisuus "mykkiin työaseisiin" (est-neisiin), "puolittain puhuviin työaseisiin" (työkarkaan, lampain, lehmien, härkien, j.n.e.—sanalla sanoen niihin, jotka saattoivat mylviä) ja "puhuviin työaseisiin" (orjiin, ihmisiin). Lapio, härkä ja orja olivat herralle tasa-arvoisia työaseita, jotka hän saattoi myydä, ostaa, hävittää ja tuhota.

Palkkatyön vallitessa ei itse ihmistä osteta eikä myydä. Ainoastaan hänen työvoimansa, ei itse ihmisen, vaan hänen työkykynsä myydään ja ostetaan. Palkkatyölläinen on henkilökohtaisesti vapaa; tehtailija ei voi ruoskituttaa häntä talissaan tai myydä naapurilleen, tai vahtaa vinttikoiran pentuun, kuten maaorjuuden aikana oli mahdollista. Työlläinen itse ainoastaan palkkautuu työhön. Jopa ulkonaisesti näyttää kuin kuin kapitalisti ja työlläinen olisivat tasa-arvoisia: "ellet tahdo—älä tee työtä, eihän sinua kukaan pakota", puhelevat herrat tehtailijat. Jopa he vakuuttavat elättävänsä työläisiä, antavansa niille työtä.

Itse asiassa tietenkin työläiset ja kapitalistit ovat kaikkea muuta kuin samanlaisissa olosuhteissa. Työläisiä sitoo näiden kahleet. Näikä pakottaa heitä palkkautumaan, t.s. myymään työvoimansa. Työläisellä ei ole muuta ulospääsyä, hänellä ei ole valintavaraa. Paljain käsiin on mahdollista harjoittaa "omaa" tuotantoa; yrittäkiäpä koneita ja työkaluita valaa terästä taikka kutoa, taikka rakentaa vaunuja! Jopa pelkkä maa on kapitalismin vallitessa yksityisten hallussa; ei ole mihin asettuisi taloutta harjoittamaan. Työvoiman vapaakauppa on kapitalistille vapautta ostaa sitä, kapitalistin ja

Puna-Karjala kaunis ja suuri

Se nousee, Karjala laulun ja työn,
Puna-Karjala kaunis ja suuri,
se nousee uvista aikojen yön,
pois untaan hierovi juuri,
kun pulmansa ratkas,
kun kahleensa katkas
Puna-Karjala, luokkamme linna ja muuri!

Kuin sankari nuori se suoristaa
selän köyryn ja vahvaksi varttuu,
kuin kukkaansa puhkeeva on koko maa,
se silmissä kasvaa ja karttuu.
Kun työssään se häärää
ja itse nyt määrää
ja vapaudenkantelon kielihin tarttuu.

Niin, kuulkaa vain kuinka soinnahtaa
virs' Karjalan, kauniin maamme:
— Kuten teimme, te tehkää ja seuratkaa
esimerkkiä antamaamme,
te maailman orjat,
te veljemme sorjat,
pian että me yhtehen yhtyä saamme!

Me kuokimme korpea Karjalan maan,
me kynämme kystä sarkaa,
hyi häilyvi täällä kuin kotonaan
ja päällemme halla se karkaa,
mut kirveemme lyövät
ja kuokkamme syövät,
ja raivaajakansa ei heikkoa, arkaa.

On heilomme valmiina lyömähän pään
pedolt' onnettomuudea ja turman,
ei pelkoa tunne-se syömmessään
ja leikein se torjuvi surman,
jos muut sit' ei hyli,
jos rajainkin yli
se tuntea saa syvän veljeshurman.

Yks, yhteinen näethän on määrämme pää.
Mitä Karjala luo nyt juuri,
se kaikille karttuu, on kaikkien tää
teko vaikee mut valtavan suuri,
jot' ei Mammona suista.
Siis vieraskin muista:
on Karjala luokkasi linna ja muuri!

—Kössi Kaatra.